

Ontwerpbesluit inzake de verklaring omtrent de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens op basis van het gewijzigde Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen; z2013-00615

1. Aanleiding voorafgaand onderzoek

Op 5 juli 2013 heeft het Verbond van Verzekeraars (Verbond) – ingevolge artikel 27 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) – een melding gedaan bij het College bescherming persoonsgegevens (CBP) van een voorgenomen verwerking van persoonsgegevens. Deze melding is bij het CBP bekend onder nummer m1042941. De melding heeft betrekking op een wijziging van het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem financiële instellingen (Protocol FI). Het Verbond heeft de melding ingediend mede namens de andere financiële brancheverenigingen die deelnemen aan het Protocol FI, te weten de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), de Vereniging van Financieringsonderneming in Nederland (VFN), de Stichting Fraudebestrijding Hypotheken (SFH) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN).

Op grond van de verstrekte informatie concludeert het CBP dat de brancheverenigingen die deelnemen aan het Protocol FI voornemens zijn het Protocol FI op 2 punten te wijzigen. Ten eerste wordt voorgesteld om de Federatie van Onderlinge Verzekeringsmaatschappijen (FOV) deel te laten nemen aan het Protocol FI. Door deze wijziging kunnen leden van de FOV toetreden tot het Incidentenwaarschuwingssysteem financiële instellingen. Daarnaast wordt een begripsomschrijving voor ‘fraudeloket’ toegevoegd.

De wijziging van het Protocol FI is gericht op het voornemen van de FOV om strafrechtelijke gegevens of gegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag te verwerken ten behoeve van derden. Het begrip ‘strafrechtelijke gegevens’ heeft betrekking op zowel de veroordeling als op de min of meer gegronde verdenkingen van strafrechtelijk gedrag. Naar aanleiding van de melding heeft het CBP een voorafgaand onderzoek, zoals bedoeld in artikel 31 Wbp, ingesteld. Het voorafgaand onderzoek leidt tot een verklaring omtrent de rechtmatigheid als bedoeld in artikel 32 Wbp.

De melding betreft een wijziging van een reeds goedgekeurd protocol. Het CBP heeft zich derhalve bij zijn beoordeling gericht op de nieuwe aspecten die uit de wijziging voortvloeien.

2. Procedureverloop

Op 5 juli 2013 heeft het CBP een gewijzigde melding en een concept van het gewijzigde protocol ontvangen van het Verbond. Op 11 juli 2013 heeft het CBP aan het Verbond meegedeeld dat een voorafgaand onderzoek is ingesteld als bedoeld in artikel 31, eerste lid, Wbp. Het CBP heeft op 17 juli 2013 op verzoek een nadere motivatie ontvangen van de FOV voor toetreding tot het Protocol FI.

3. Voorgestelde wijzigingen

Toetreding FOV

De FOV is een zelfstandige branchevereniging voor verzekeringsmaatschappijen die zijn aan te merken als onderlinge verzekerings- of waarborgmaatschappijen. Momenteel zijn ongeveer honderd verzekeraars lid van de FOV. Een kwart van de bij de FOV aangesloten

maatschappijen zijn ook lid van het Verbond of ZN en hebben derhalve reeds toegang tot het Incidentenwaarschuwingssysteem financiële instellingen. De wijziging is ingegeven door het feit dat de andere leden van de FOV ook toegang dienen te krijgen, opdat zij informatie over fraude-incidenten kunnen delen met andere financiële instellingen. De FOV ziet informatiedeling als een belangrijk wapen in de strijd tegen fraude en ander misbruik van financiële producten en diensten, waarvan de schade jaarlijks voor de niet bij het Protocol FI aangesloten leden van de FOV tientallen miljoenen euro bedraagt. De FOV onderschrijft de rechtvaardiging van het Protocol FI dat door het vastleggen van relevante gegevens over frauderende (rechts)personen en door het creëren van mogelijkheden om deze gegevens te raadplegen, de betreffende risico's tijdig kunnen worden onderkend en verkleind en eventuele negatieve gevolgen worden beperkt.

Begripsomschrijving fraudeloket

Bij de wijziging in 2011 van het Protocol FI is opgenomen dat de afdeling Veiligheidszaken van de deelnemende financiële instellingen gegevens uit het incidentenregister mogen uitwisselen met de fraudeloketten van de aangesloten brancheorganisaties. Er is bij deze wijziging echter geen omschrijving van het begrip 'fraudeloket' in het Protocol FI opgenomen. Deze omissie wordt bij de huidige wijziging hersteld.

4. Beoordeling

Deze beoordeling is gebaseerd op de aan de voorgenomen verwerking ten grondslag liggende melding, de gevoerde correspondentie en overige informatie die door de verantwoordelijke is verstrekt aan het CBP, zoals het te wijzigen Protocol FI en de bijbehorende Annex. Het CBP heeft geen onderzoek gedaan naar de werkwijze en praktijk van de gegevensverwerkingen op basis van het Protocol FI.

Toetreding FOV

Een verwerking van persoonsgegevens dient te berusten op een grondslag als bedoeld in artikel 8 Wbp. Voor het Incidentenwaarschuwingssysteem financiële instellingen wordt de grondslag gevonden in artikel 8, onder f, Wbp. Dit onderdeel vereist dat een verwerking 'noodzakelijk is voor de verwezenlijking van een gerechtvaardigd belang' van de verantwoordelijke dat prevaleert boven het recht van betrokkene op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer. Daarbij dient een verantwoordelijke rekening te houden met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.

De FOV heeft de wens tot aansluiting bij het Protocol FI gemotiveerd door de omvang van de schade die de leden van de FOV jaarlijks ondervinden door fraude en ander misbruik van financiële producten en diensten. Deze schade bedraagt jaarlijks 30 miljoen euro als gevolg van verzekeringsfraude. Door de beschreven overwegingen over de schade die sector en de FOV in het bijzonder ondervindt van benadeling en oneigenlijk gebruik wordt voldoende onderbouwd dat de FOV een belang heeft bij aansluiting bij het Protocol FI en bij de in het Protocol FI beschreven verwerkingen.

Voor een geslaagd beroep op de grondslag van artikel 8, onder f, Wbp dient de toetreding van de FOV voorts te voldoen aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Het CBP heeft in zijn rechtmatigheidsverklaring van 18 mei 2011 reeds geoordeeld dat de waarborgen van het Protocol FI in overeenstemming zijn met de Wbp en een behoorlijke en zorgvuldige

verwerking van persoonsgegevens mogelijk maken, zoals bedoeld in artikel 6 Wbp. De beoordeling van de rechtmatigheid is in bovengenoemd besluit als volgt uitgewerkt.

De doelstelling van het Protocol FI betreft bescherming van de financiële sector tegen schade en oneigenlijk gebruik van financiële diensten en voldoet daarmee aan de eisen van artikel 7 Wbp. Omdat het Protocol FI geen ruimte biedt voor een verwerking anders dan omschreven in het protocol en de toegang tot de gegevens tot geautoriseerde functionarissen van de aangesloten deelnemers beperkt, voldoet het protocol aan artikel 9 Wbp.

Daarnaast is de bewaartermijn conform artikel 10 Wbp beperkt tot maximaal 8 jaar en zorgt de wijze van invoervalidatie dat de gegevens toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn zoals artikel 11 Wbp vereist.

De eis van vertrouwelijkheid en geheimhouding van artikel 12 Wbp is verplicht gesteld voor de functionarissen van deelnemers die de persoonsgegevens verwerken. Tevens voorziet het Protocol FI in beveiligingsmaatregelen, zoals vereist in artikel 13 Wbp.

Het Protocol schrijft voorts voor dat betrokkene worden geïnformeerd bij opname van zijn gegevens in het incidentenregister en vormt daarmee een juiste uitwerking van de artikelen 33 en 34 Wbp.

De rechten van betrokkenen, zoals neergelegd in de artikelen 35, 36 en 40 Wbp en de uitzonderingen daarop zoals bedoeld in artikel 43 Wbp, zijn in het Protocol FI opgenomen. Tot slot geeft het protocol gewag van de mogelijkheid om een geschil aan de rechter of ter bemiddeling aan het CBP voor te leggen en bevat het Protocol FI een onafhankelijke geschillenregeling, conform de eisen van de artikelen 46 en 47 Wbp.

Gezien het feit dat het Protocol FI voorziet in de waarborgen voor betrokkenen die uit de Wbp voortvloeien en de FOV een brancheorganisatie is die jaarlijks grote schade ondervindt van verzekeringsfraude en waarbij minder ingrijpende middelen ter preventie van deze schade niet toereikend zijn, voldoet toetreding van de FOV bij het Protocol FI aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Dit houdt in dat de FOV een gerechtvaardigd belang als bedoeld in artikel 8, onder f, Wbp, heeft bij de verwerkingen zoals omschreven in het Protocol FI.

Begripsomschrijving fraudeloket

Het fraudeloket wordt in artikel 2 van het Protocol FI omschreven als “Veiligheidszaken van een Branchevereniging waar gegevens naar aanleiding van of betrekking hebbend op een (mogelijk) incident bij een Deelnemer worden vastgelegd conform het in artikel 4.1.1 Protocol genoemde doel ten behoeve van de coördinatiefunctie als bedoeld in artikel 4.2.3. Protocol”. Deze omschrijving geeft een afdoende afbakening en verduidelijking aan de taakomschrijving van de fraudeloketten.

5. Conclusie

Op grond van het voorgaande concludeert het CBP dat de beschreven voorgenoemen wijziging van het Protocol FI voldoende passende en specifieke waarborgen bevat, zodat het CBP voornemens is de beschreven voorgenoemen verwerking rechtmatig te verklaren.

Zoals reeds omschreven in het besluit van 18 mei 2011 geeft het Protocol FI een adequate uitwerking van de inhoudelijke en organisatorische waarborgen van de Wbp die een behoorlijke en zorgvuldige gegevensverwerking aannemelijk maken. Het Protocol FI kent

derhalve voldoende waarborgen die een zorgvuldige verwerking door de financiële instellingen garanderen. Toetreding van de FOV en toevoeging van de begripsomschrijving doen aan deze conclusie niets af.

Aangezien het Protocol FI materieel niet wordt gewijzigd, blijft de termijn van zes jaar, zoals ingegaan op 18 mei 2011, van kracht. Klachten of andere informatie over de verwerking kunnen er toe leiden dat het CBP nadere inlichtingen inwint of een onderzoek start.

6. Afsluiting en rechtsmiddel

Op het voorafgaand onderzoek is de 'uniforme openbare voorbereidingsprocedure' van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. De zakelijke inhoud van het ontwerpbesluit wordt in de Staatscourant gepubliceerd en het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken zullen – ingevolge artikel 3:11 Awb – gedurende zes weken ter inzage liggen bij het CBP.

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na publicatie in de Staatscourant van dit ontwerpbesluit om de beschreven verwerking rechtmatig te verklaren, mondeling of schriftelijk hun zienswijze naar voren brengen bij het CBP (artikel 3:15 Awb). Indien binnen deze termijn geen zienswijze naar voren is gebracht, kan de mogelijkheid vervallen om tegen het definitieve besluit beroep in te stellen bij de rechtbank (artikel 6:13 Awb).

's Gravenhage, 5 augustus 2013

Namens het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,
De voorzitter,

Mr. J. Kohnstamm